

Kies in tijden van schaarste voor zorgprofessionals

FBZ, een van de grootste zorgvakbonden van Nederland, biedt u dit manifest aan, waarin we pleiten voor concrete maatregelen om de uitdagingen in de zorg het hoofd te bieden. De dubbele vergrijzing en de toenemende zorgvraag zetten de sector enorm onder druk, versterkt door een groeiend personeelstekort. We streven af op een tekort van 266.000 zorgmedewerkers in 2034. Om toekomstbestendig te blijven, moet de zorg veranderen. Zorgprofessionals, werkgevers en de overheid moeten hier allemaal hun steentje aan bijdragen. Dit manifest richt zich op maatregelen waarvoor de politiek aan zet is. De actiepunten komen voort uit een serie dialoogsessies die we in 2024 met onze achterban en stakeholders hebben gehouden. Wij roepen u op uitvoering te geven aan de volgende punten: →

1

Maak duidelijke keuzes in de zorg

We moeten een brede maatschappelijke dialoog voeren over wat van de zorgsector mag worden verwacht. Zorgprofessionals kunnen niet alle zorg op de huidige manier blijven leveren. Er zijn fundamentele keuzes nodig die het niveau van de individuele zorgprofessional of zorgaanbieder overstijgen. Het kabinet moet het voortouw nemen om de samenleving hierover te informeren en het gesprek erover te voeren. Welke keuzes moeten we maken, wat moeten mensen straks zelf doen, welke rol kan innovatie spelen en hoe betrekken we de samenleving bij zorg in buurten en gemeenschappen?

Concrete actiepunten:

- Het kabinet is aan zet om een brede maatschappelijke dialoog te organiseren. Betrek zorgprofessionals daarbij en neem het belang van preventie mee.
- Maak op basis van de uitkomsten duidelijke keuzes over de te leveren zorg met oog voor welbevinden en kwaliteit van leven.
- Start een uitgebreide publiekscampagne over noodzakelijke veranderingen in de zorg.
- Zorg voor stabiliteit en zekerheid door noodzakelijke veranderingen in de zorg structureel te financieren. Stop met tijdelijke subsidieregelingen met iedere keer andere voorwaarden.
- Geef bij wetgeving en beleid die de zorg raken, standaard aan wat de gevolgen zijn voor de arbeidsmarkt in de zorg en de werkdruk van zorgprofessionals.
- Verminder de druk op de zorg door mantelzorg beter mogelijk te maken: regel bij wet een doorbetaald mantelzorgverlof.

2

Zorg voor concurrerende arbeidsvoorwaarden

Alle zorgprofessionals verdienen arbeidsvoorwaarden die minimaal concurrerend zijn met die van andere sectoren. Alleen zo kunnen we het beroep aantrekkelijk houden, de uitstroom van zorgmedewerkers tegengaan en de gewenste kanteling naar de eerste lijn realiseren.

Concrete actiepunten:

- Dicht de loonkloof tussen de middelste loongroepen in de zorg en vergelijkbare functies in andere marktsectoren via een extra overheidsbijdrage (dit gat is te groot voor de normale OVA- of loonruimte).
- Creëer financiële randvoorwaarden voor concurrerende arbeidsvoorwaarden in de eerste lijn om zo de gewenste overgang van tweede- naar eerstelijnszorg mogelijk te maken.
- Start een wervingscampagne 'werken in de zorg'.

3

Geef zorgprofessionals vertrouwen en erkenning

Zorgprofessionals zijn de ruggengraat van ons zorgstelsel. Zij zijn gedreven mensen met een groot zorghart. Geef hen vertrouwen, professionele autonomie en zeggenschap. Inspraak leidt niet alleen tot betere zorg, maar ook tot meer werkplezier.

Concrete actiepunten:

- Geef alle zorgprofessionals een wettelijk recht op begeleiding, scholing en tijd voor het opzetten van een inspraakorgaan binnen hun instelling.
- Maak zeggenschap onderdeel van alle zorgopleidingen.

De zorg is een cruciale sector voor een gezonde samenleving.

Daarom vragen wij u niet om woorden, maar daden.

Samen kunnen we zorgen dat de zorgsector ook in de toekomst sterk en veerkrachtig blijft.

Waarom dit manifest?

Zorgprofessionals voelen dagelijks al de gevolgen van het tekort aan collega's. Roosters komen steeds moeilijker rond en de werkdruk is hoog. Hierover wordt veel gesproken, zowel in de politiek als bijvoorbeeld aan de tafel van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Veel zorgprofessionals hebben in deze gesprekken nauwelijks een stem en ook het maatschappelijk debat over de toekomst van de zorg ontbreekt nog. Daarom organiseerde FBZ in 2024 drie dialoogsessies tussen zorgprofessionals en andere stakeholders om te inventariseren welke punten zij belangrijk vinden voor het behoud van goede zorg en gezond werk in de toekomst. Dit manifest is de opbrengst van deze gesprekken en van het slotdebat waarmee de serie gesprekken in december 2024 werd afgerond.

Brede dialoog

Aan de dialoogsessies nam een zeer diverse groep zorgprofessionals deel die een goede afspiegeling vormt van de achterban van FBZ: van arts tot logopedist en van diëtist tot physician assistant. Zij gingen in gesprek met vertegenwoordigers van achtereenvolgens patiënten en cliënten, werkgevers, brancheorganisaties en de politiek. Daaruit kwamen veel goede ideeën naar voren om de zorg in de toekomst toegankelijk te houden en een aantrekkelijke sector om in te (blijven) werken. Met een aantal ideeën kunnen zorgprofessionals zelf aan de slag of ligt er een rol voor werkgevers. Maar er zijn ook punten waarvoor de politiek en de overheid aan zet zijn. Deze laatste punten zijn opgenomen in dit manifest.

FBZ vertegenwoordigt de stem van 45.000 zorgprofessionals en is daarmee een van de grootste zorgvakbonden van ons land. We behartigen de belangen van een brede groep zorgprofessionals in vrijwel alle zorgsectoren, zoals artsen, fysiotherapeuten, verloskundigen, psychologen, logopedisten, orthopedagogen, vaktherapeuten, diëtisten en ergotherapeuten.

Bij FBZ zijn de volgende beroepsverenigingen aangesloten:

